

Handläggare
Anna Palén
Telefon: 08 508 15 029**Till**
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2023-08-31

Skrivelse om normbrytande beteende bland barn och orosanmälningar.

Svar på skrivelse från André Nilsson och Ann Fridner (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Skrivelse har inkommit till stadsdelsnämnden för beredning. Skrivelsen inkom 2023-05-04 från Andre Nilsson och Ann Fridner (L) och rör frågor om normbrytande beteende bland barn och orosanmälningar.

Andre Nilsson och Ann Fridner (L) vill att förvaltningen belyser hur inflödet av orosanmälningar ser ut, och har utvecklats över tid, i Skarpnäcks stadsdelsområde.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har yttrat sig i ärendet och föreslår till nämnden att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Skrivelse har inkommit till stadsdelsnämnden för beredning. Skrivelsen inkom 2023-05-04 från Andre Nilsson och Ann Fridner (L) och rör frågor om normbrytande beteende bland barn och orosanmälningar.

Ärendet

I skrivelsen tar André Nilsson och Ann Fridner (L) upp att riskfaktorer för att barn under uppväxten utvecklar ett kriminellt leverne är att de blivit utsatta för fysiska och sexuella övergrepp eller att de upplevt konflikter och våld inom familjen. Om någon av föräldrarna själv är involverad i kriminalitet eller har erfarenhet av en problematisk skolgång är risken högre för deras barn att hamna i samma problematik.

Vidare framgår det av skrivelsen att ju tidigare ett normbrytande beteende upptäcks hos barn desto större är möjligheterna att kunna förhindra att de hamnar i allvarliga situationer och kriminalitet senare i livet.

Mot denna bakgrund vill André Nilsson och Ann Fridner (L) att förvaltningen belyser hur inflödet av orosanmälningar ser ut, och har utvecklats över tid, i stadsdelen.

Skrivelsen avslutas med följande frågeställningar till förvaltningen att besvara:

1. Hur många orosanmälningar har inkommit till förvaltningen, och hur har antalet orosanmälningar utvecklats över tid?
2. Hur ser fördelningen av orosanmälningar ut, utifrån kategorier som exempelvis skola, släktingar och grannar?
3. Hur är orosanmälningarna fördelade geografiskt i stadsdelen?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet 2023-08-24.

Förvaltningens synpunkter och förslag

1. Hur många orosanmälningar har inkommit till förvaltningen, och hur har antalet orosanmälningar utvecklats över tid?

Sedan 1 januari 2019 och fram till 31 maj i år (2023) har sammanlagt 6 435 orosanmälningar gällande barn och unga inkommit till Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings socialtjänst. Antalet inkomna orosanmälningar har under åren inte varierat i någon större utsträckning utan ligger relativt jämnt. Antal barn och unga totalt sett i stadsdelsområdet har också varit relativt oförändrat.

Tabell 1. Antalet inkomna orosanmälningar.

					2023 (tom 31/5)	TOTALT
ÅR	2019	2020	2021	2022		
TOTALT	1488	1471	1435	1351	690	6435

Källa: ParaInfo.

Anmälningarna rör orsaker som är relaterade till såväl barn som föräldrar. De vanligaste orsakerna bakom anmälningarna är våld mot barn, kriminalitet, skolproblem samt föräldrar med psykisk ohälsa och/eller missbruk.

2. Hur ser fördelningen av orosanmälningar ut, utifrån kategorier som exempelvis skola, släktingar och grannar?

Polisen är den vanligaste anmälaren och står för drygt 26 procent av alla orosanmälningar som inkommit under perioden 1 januari 2019 fram till den 31 maj 2023. Antalet inkomna orosanmälningar från polisen är i stor utsträckning samma till antalet under åren. Förskola och skola står för 3 procent respektive 13,6 procent.

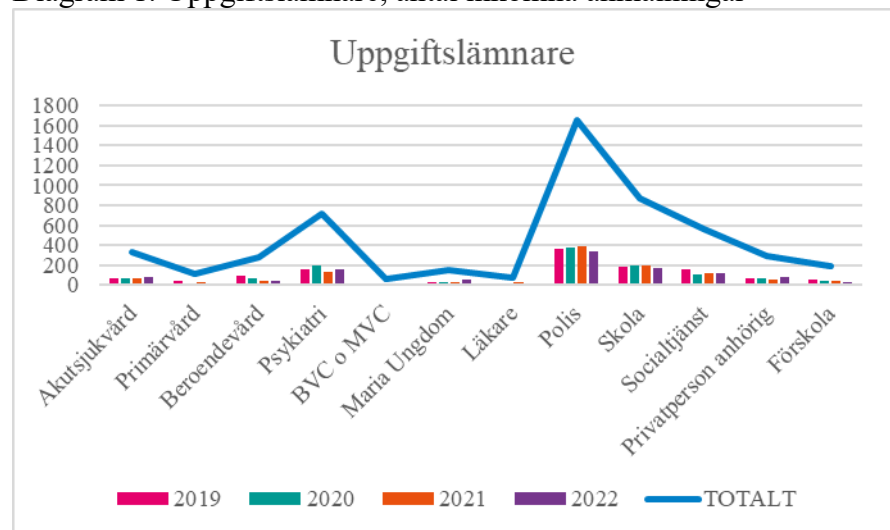
Privatperson (anhörig) och privatperson (ej anhörig) står för 4,5 respektive 2,5 procent av de som under perioden kontaktat socialtjänsten i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning gällande oro för barn. Privatperson som inte är anhörig kan exempelvis vara grannar men det kan även röra sig om exempelvis vänner och bekanta till föräldrar, syskon och/eller barnet som oron handlar om.

Förvaltningen har en hög ambition vad gäller att utveckla socialtjänstens samverkan med andra myndigheter som möter familjer med yngre barn i syfte att förebygga problem och tidigt upptäcka behov av stöd och erbjuda öppna insatser. Detta inkluderar samverkan mellan socialtjänst och förskolorna samt hälso- och sjukvården. En möjlig förklaring till att så få anmälningar inkommer från barnmorskemottagningar (0,1 procent) och barnavårdscentraler (0,9 procent) kan vara att yngre barn och deras föräldrar får rådgivande stödinsatser i ett tidigt skede via barnhälsovården eller socialtjänsten. En annan möjlig förklaring kan vara att det finns en försiktighet hos personal vid barnmorskemottagningarna och barnavårdscentralerna respektive förskolan i att göra orosanmälningar gällande föräldrars brister i omsorgen till socialtjänsten.

Att tidigt uppmärksamma barn i en negativ utveckling är viktigt för att barn ska få rätt hjälp i tid. Förvaltningens brotts- och trygghetsskapande arbete verkar på olika sätt för att tidigt uppmärksamma barn och deras familjer i behov av stöd. Genom att samarbeta kan samhället upptäcka och reagera på våldsamma situationer tidigt och där har flera aktörer och civilsamhället en viktig roll.

I nedanstående diagram listas de vanligaste uppgiftslämnarna för inkomna anmälningar under 2019-2022. Grafen visar hur antalet anmälningar fördelar sig mellan uppgiftslämnarna medan staplarna visar fördelningen över år för respektive uppgiftslämnare.

Diagram 1. Uppgiftslämnare, antal inkomna anmälningar

3. Hur är orosanmälningarna fördelade geografiskt i stadsdelen?

För att sätta statistiken i ett sammanhang inleder förvaltningen med att kort beskriva Skarpnäcks stadsdelsområde.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning finns till för omkring 46 700 invånare som bor här. Stadsdelsområdet omfattar Hammarbyhöjden, Björkhagen, Kärrtorp, Enskededalen, Bagarmossen, Skarpnäcks gård, Flaten, Skrubba och Orhem. Flatens naturreservat, stadens största naturreservat, och delar av Nackareservatet ligger inom stadsdelsområdet.

Swecos områdesfakta visar att sociala förhållanden och livsvillkor inom Skarpnäcks stadsdelsområde på flera sätt liknar staden som helhet. Medelinkomsten i stadsdelsområdet är något lägre än i staden, liksom andelen utlandsfödda, medan andelen förvärvsarbetande är något högre än i staden som helhet. Det finns stora skillnader i livsvillkor mellan stadsdelarna och ännu större mellan olika områden inom stadsdelarna. Framför allt i stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcks gård är de socioekonomiska skillnaderna mellan olika områden tydliga. I dessa stadsdelar finns de mest socialt utsatta områdena inom stadsdelsområdet.

Tabell 2. Inkomna orosanmälningar uppdelat geografiskt i Skarpnäcks stadsdelsområde

Område	2019	2020	2021	2022	2023 (tom 31/5)	TOTALT
Björkhagen	194	172	180	213	90	849
Ej boende i sdn 15	65	66	25	50	16	222
Enskededalen	76	88	106	64	35	369

Hammarbyhöjden	178	160	173	156	70	737
Kärrtorp	97	114	101	95	51	458
Lagaplan	167	149	123	116	76	631
Norra Bagarmossen	187	219	195	179	97	877
Pungpinan	27	43	23	16	6	115
Skarpnäcksfältet	402	348	374	341	190	1655
Södra Bagarmossen	49	55	93	89	45	331
Ej valt område	45	53	37	19	4	158

Källa: ParaInfo.

Förvaltningen har sorterat bort områden där orosanmälningarna understiger totalt 20 inkomna orosanmälningar. Ej boende i stadsdelsområdet (sdn) kan röra sig om barn och unga som bor på andra områden men där Skarpnäcks stadsdelsnämnd ansvarar för exempelvis placeringen (exempelvis vid en jourhems- eller familjehemsplacering). Det är svårt att helt klargöra anledningen till att området ej är valt, det är ett valbart alternativt i dokumentationssystemet och har troligen fyllts i för att det har varit osäkert vilket område en viss adress tillhör.

Jämställdhetsanalys

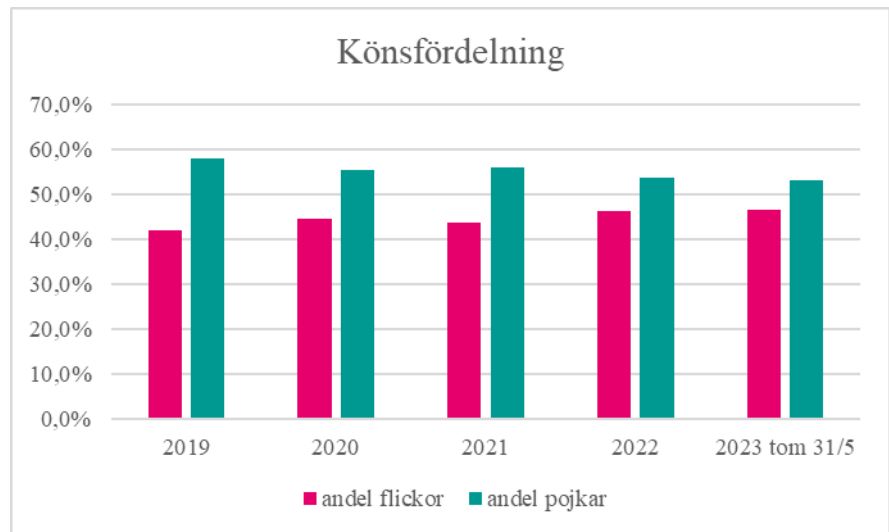
Förvaltningens statistik som rör orosanmälningar gällande barn och unga visar att orosanmälningarna under perioden 1 januari 2019 tom 31 maj 2023 rört pojkar till 55,6 procent och flickor 44,4 procent. Det är att jämföra med nationell statistik, statistik som exempelvis Socialstyrelsen tagit fram. I samma rapport¹ framgår det att det finns tendenser som över tid pekar mot en utjämning av könsfördelning. Förvaltningen ser en likartad trend för de år som redovisas i detta svar, se diagram 2.

Det är viktigt att socialtjänsten i alla led beaktar ett jämställdhetsperspektiv. Det är även av stor betydelse i samverkan med andra aktörer där oro för barn diskuteras. Föräldrade föreställningar och normer kan annars påverka samhällliga satsningar och vilka barn och unga som uppmärksammas kan vara i behov av stöd. Föräldrade föreställningar och normer kan annars även påverka handlägningsförfarandet, de insatser som ges och hur dessa utformas.

---

¹ ANMÄLNINGAR OM BARN SOM FAR ILLA ELLER MISSTÄNKTS FARA ILLA 2021 SOCIALSTYRELSEN

Diagram 2. Könsfördelning, inkomna orosanmälningar

Förvaltning föreslår att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Karin Bülow
Stadsdelsdirektör

Hanna Jakhammer
Avdelningschef

Bilagor

1. Skrivelse från André Nilsson och Ann Fridner (L) angående normbrytande beteende bland barn och orosanmälningar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Stadsdelsdirektör	2023-08-07
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2023-07-17